EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 09 30
COM(2025) 625 final

2025/0316 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi aštuntojoje Orhuso konvencijos šalių susitikimo sesijoje, dėl pranešimų ACCC/C/2015/128 dėl teisės kreiptis į teismą dėl sprendimų dėl valstybės pagalbos, ACCC/C/2013/96 dėl bendro intereso projektų, ACCC/C/2014/121 dėl Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos ir ACCC/C/2010/54 dėl nacionalinių energetikos veiksmų planų

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios ES vardu turi būti laikomasi aštuntajame Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (toliau – Orhuso konvencija arba Konvencija)[1] šalių susitikime. Pasiūlymas susijęs su numatomu Sprendimo VIII/8e dėl ES įsipareigojimų pagal Orhuso konvenciją vykdymo projekto priėmimu.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Orhuso konvencija

Orhuso konvencija – tai daugiašalis aplinkos susitarimas, sudarytas Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (UNECE) iniciatyva.

2005 m. vasario 17 d. Orhuso konvenciją patvirtino[2] Europos bendrija, kuri ją pasirašydama taip pat pateikė deklaraciją, visų pirma dėl savo įsipareigojimų, susijusių su teise gauti informaciją apie aplinką[3]. Visos valstybės narės pačios yra Konvencijos šalys. Reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 (toliau – Orhuso reglamentas) su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) 2021/1767, yra pagrindinis Konvencijos įgyvendinimo dokumentas dėl ES institucijų ir įstaigų veiksmų[4].

2.2. Orhuso konvencijos šalių susitikimas

Konvencijos šalys posėdžiauja kas ketverius metus ir vienas iš nuolatinių darbotvarkės klausimų yra susijęs su tuo, kaip šalys laikosi Konvencijos. Atitiktį vertina pagal Konvencijos 15 straipsnį įsteigtas Atitikties Orhuso konvencijai komitetas (toliau – ACCC arba Atitikties komitetas). Komiteto išvados neskundžiamos.

Atitikties komiteto išvados pateikiamos tvirtinti Orhuso konvencijos šalių susitikime pagal Sprendimo I/7 dėl atitikties peržiūros 37 taisyklę[5]. Jei Komiteto išvados patvirtinamos, joms suteikiamas oficialus Orhuso konvencijos išaiškinimo statusas ir jų privaloma laikytis susitariančiosioms šalims ir Konvencijos organams.

Šalių susitikimas paprastai sprendimus priima bendru sutarimu. Jei visos pastangos pasiekti bendrą sutarimą išnaudotos, sprendimai esminiais klausimais priimami trijų ketvirčių dalyvaujančių ir balsuojančių šalių balsų dauguma[6]. Jei dalyvauja visos šalys, ES turi 27 balsus iš visų 48 galimų balsų.

---

1 Kaip paskelbta UNECE interneto svetainėje: http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43_LT.pdf.

2 Tarybos sprendimas 2005/370/EB, OL L 124, 2005 5 17, p. 1.

3 ES deklaracija paskelbta UNECE svetainės skyriuje „Deklaracijos ir išlygos“, žr. https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=XXVII-13&chapter=27&clang=_en.

4 OL L 264, 2006 9 25, p. 13.

5 Sprendimas I/7 dėl atitikties peržiūros. *37 taisyklė dėl svarstymo šalių susitikime. Šalių susitikime apsvarsčius ataskaitą ir Komiteto rekomendacijas, gali būti nuspręsta dėl tinkamų priemonių, kad būtų užtikrintas visiškas Konvencijos laikymasis. […],* žr. https://unece.org/DAM/env/pp/documents/mop1/ece.mp.pp.2.add.8.e.pdf.

6 Sprendimas I/1 dėl darbo tvarkos taisyklių (visų pirma 35 taisyklė dėl sprendimų priėmimo), žr. http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/mop1/ece.mp.pp.2.add.2.e.pdf.

Prieš šalių susitikimą ES pozicija klausimais, dėl kurių pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalį reikalingas Tarybos sprendimas, aptariama Tarybos Tarptautinių aplinkos klausimų darbo grupėje (WPIEI) ir priimama ne vėliau kaip paskutiniame prieš šalių susitikimą vykstančiame Tarybos posėdyje, kuriame tai įmanoma padaryti. 2025 m. tai būtų 2025 m. spalio 21 d. Aplinkos tarybos posėdis.

2.3. Numatomas Orhuso konvencijos šalių susitikimo aktas

2025 m. lapkričio 17–19 d. aštuntojoje Orhuso konvencijos šalių susitikimo sesijoje turi būti priimtas Sprendimas VIII/ 8e dėl ES įsipareigojimų pagal Konvenciją vykdymo.

Sprendimo VIII/8e tikslas – nustatyti, ar ES laikosi Orhuso konvencijos atsižvelgdama į pranešimo ACCC/C/2015/128 išvadas ir šalių susitikimo Sprendime VII/8f pateiktas rekomendacijas dėl pranešimų ACCC/C/2013/96, ACCC/C/2014/121 ir ACCC/C/2010/54; nustatyti sąlygas, būtinas atitikčiai užtikrinti; prašyti atitinkamos šalies skubiai imtis priemonių, kad būtų užtikrinta atitiktis, ir reikalauti, kad ES reguliariai praneštų apie priemones, priimtas siekiant užtikrinti jos įsipareigojimų pagal Konvenciją vykdymą.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI ES VARDU

3.1. Pranešimas ACCC/C/2015/128

2021 m. kovo 17 d. Komitetas paskelbė išvadas dėl nevyriausybinių organizacijų (NVO) *Oekobuero* ir *GLOBAL 2000* pateikto pranešimo ACCC/C/2015/128[7], susijusio su galimybe visuomenės atstovams užginčyti Europos Komisijos pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį priimtus sprendimus dėl valstybės pagalbos priemonių.

Savo išvadose ACCC taip pat pateikė toliau nurodytą rekomendaciją.

(131) Atitinkama šalis [turėtų] imtis būtinų teisėkūros, reguliavimo ir kitų priemonių siekiant užtikrinti, kad Orhuso reglamentas būtų iš dalies pakeistas arba būtų priimti nauji Europos Sąjungos teisės aktai, siekiant aiškiai suteikti visuomenės nariams galimybę pasinaudoti administracinėmis arba teisminėmis procedūromis užginčijant Europos Komisijos pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį priimtus sprendimus dėl valstybės pagalbos priemonių, kurie prieštarauja Europos Sąjungos teisei, susijusiai su aplinka, pagal Konvencijos 9 straipsnio 3 ir 4 dalis.

2021 m. spalio mėn. eilinėje šalių susitikimo sesijoje išimties tvarka bendru sutarimu nuspręsta atidėti sprendimo dėl ACCC išvadų ir rekomendacijų pranešime ACCC/C/2015/128 priėmimą iki kitos eilinės šalių susitikimo sesijos. 2021 m. šalių susitikime ES dar kartą patvirtino savo pasižadėjimą vykdyti savo įsipareigojimus pagal Orhuso konvenciją.

Po to, kai nuo 2022 m. buvo paskelbtas kvietimas teikti informaciją[8] ir įvyko daug konsultacijų[9], 2025 m. gegužės 12 d. Komisija iš dalies pakeitė Valstybės pagalbos įgyvendinimo reglamentą ir Geriausios praktikos kodeksą, nustatydama vidaus peržiūros mechanizmą, panašų į taikomą pagal Orhuso reglamentą, tačiau pritaikytą prie konkrečių valstybės pagalbos ypatumų.

---

7 https://unece.org/sites/default/files/2021-03/C128_EU_findings_advance%20unedited.pdf.

8 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14276-ES-aplinkos-ir-valstybes-pagalbos-teise-Teise-kreiptis-i-teisma-del-sprendimu-del-valstybes-pagalbos-reglamentas-_lt.

9 Tikslinės konsultacijos: https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/publications/targeted-consultation_en?prefLang=lt.
Konsultacijos dėl pakeitimų projekto: 2025 state aid environmental matters - European Commission.

Savo ataskaitos projekte dėl šalių susitikimo dalyvių prašymo ACCC/M/2021/4 dėl Europos Sąjungos įsipareigojimų vykdymo[10], ACCC daro išvadą, kad ES įvykdė pranešime ACCC/C/2015/128 išdėstytas rekomendacijas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, būsimoje aštuntojoje šalių susitikimo sesijoje **ES turėtų patvirtinti Sprendimą VIII/8e, kiek tai susiję su pranešimu ACCC/C/2015/128, ir pritarti ACCC ataskaitos projektui.**

3.2. Sprendimas VII/8f

2021 m. septintojoje šalių susitikimo sesijoje priimtas Sprendimas VII/8f[11], kuriuo, be kita ko, dar kartą patvirtintas jo Sprendimas V/9g. Į sprendimą įtrauktos rekomendacijos dėl ACCC išvadų, susijusių su pranešimais ACCC/C/2010/54, ACCC/C/2013/96 ir ACCC/C/2014/121.

3.2.1. Pranešimas ACCC/C/2010/54

2014 m. penktojoje šalių susitikimo sesijoje patvirtintos ACCC išvados, kuriose teigiama, kad ES nevykdė įsipareigojimų pagal Konvenciją, kiek tai susiję su pranešimu ACCC/C/2010/54 dėl Airijos nacionalinio atsinaujinančiosios energijos veiksmų plano[12]. Šalių susitikime rekomenduota, kad ES „priimtų tinkamą reguliavimo sistemą ir (arba) aiškias Konvencijos 7 straipsnio įgyvendinimo instrukcijas, susijusias su nacionalinių atsinaujinančiosios energijos veiksmų planų priėmimu“.

Vėlesnėse ACCC ataskaitose[13] nustatyta, kad ES dar neįvykdė Sprendimo V/9g 3 dalyje nustatytų reikalavimų. Atsižvelgdama į šalių susitikimo dalyvių prašymą dėl ES įsipareigojimų vykdymo (ACCC/M/2017/3), 2018 m., 2019 ir 2020 m. spalio mėn. ES pranešė apie priemones, kurių imtasi siekiant įgyvendinti Sprendime V/9g pateiktas rekomendacijas dėl pranešimo ACCC/C/2010/54[14]. Visų pirma Komisija informavo Komitetą apie Valdymo reglamento[15] 10 straipsnio, susijusio su visuomenės dalyvavimu valstybėms narėms rengiant nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, kurie, be kita ko, pakeitė nacionalinius atsinaujinančiosios energijos veiksmų planus, įsigaliojimą ir apie savo darbą padedant valstybėms narėms vykdyti savo įsipareigojimus pagal Orhuso konvenciją, atsižvelgiant į minėtą 10 straipsnį, kuris turi būti aiškinamas kartu su Valdymo reglamento 28 konstatuojamąja dalimi.

---

10 2 ECE/MP.PP/2021/2, para. 58, https://unece.org/sites/default/files/2022-02/ECE.MP_.PP_.2021.2_excerpt_0.pdf.

11 Decision_VII.8f_eng.pdf.

12 Sprendimas V/9g dėl ES įsipareigojimų vykdymo, nuoroda: Jungtinės Tautos.

13 ACCC ataskaita dėl Europos Sąjungos įsipareigojimų pagal Konvenciją vykdymo, https://unece.org/DAM/env/pp/mop6/English/ECE_MP.PP_2017_39_E.pdf.

14 ACCC/M/2017/3 Europos Sąjunga | UNECE.

15 OL L 328, 2018 12 21, p. 1. *10 straipsnis **Viešos konsultacijos.** Nedarant poveikio jokiems kitiems Sąjungos teisės reikalavimams, kiekviena valstybė narė užtikrina, kad visuomenei būtų iš anksto užtikrinamos veiksmingos galimybės dalyvauti 2021–2030 m. laikotarpio integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projekto rengimo procese, galutinio plano rengimo procese, likus gerokai laiko iki jo priėmimo dienos, ir 15 straipsnyje nurodytų ilgalaikių strategijų rengimo procese. Kiekviena valstybė narė prie Komisijai pateikiamų šių dokumentų prideda visuomenės nuomonės arba preliminarios nuomonės santrauką. Kai taikoma Direktyva 2001/42/EB, laikoma, kad pagal tą direktyvą rengiamų konsultacijų dėl projektų pakanka šiame reglamente nustatytam įpareigojimui konsultuotis su visuomene įvykdyti. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad visuomenė būtų informuojama. Kiekviena valstybė narė nustato pagrįstus terminus, kurių laikantis visuomenei suteikiama pakankamai laiko gauti informaciją, dalyvauti procese ir išreikšti savo nuomonę. Įgyvendindama šį straipsnį, kiekviena valstybė narė užtikrina, kad administravimas nebūtų pernelyg sudėtingas.*

Savo ataskaitoje dėl Sprendimo VII/8f[16], peržiūrėjęs galutinę pažangos ataskaitą[17], kurią 2024 m. spalio 1 d. ES pateikė ACCC, ACCC pripažįsta, kad *valstybėms narėms skirtos 2021–2030 m. nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų atnaujinimo gairės*[18] yra *instrukcijos* Sprendimo VII/8f 2 dalies a punkto tikslais. Todėl ACCC padarė išvadą, kad ES tinkamai įgyvendino išvadas, pagal kurias turi būti užtikrinta, kad susitarimai dėl visuomenės dalyvavimo rengiant valstybių narių nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus būtų skaidrūs ir sąžiningi, reikalavimą sudaryti visuomenei išankstines galimybes dalyvauti, „kol visos pasirinkimo galimybės yra atviros“, ir įpareigojimą užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgta į visuomenės dalyvavimo rezultatus. Tačiau, remdamasis ta pačia ataskaita, ACCC padarė išvadą, kad ES nevisiškai įvykdė reikalavimus, susijusius su visuomenei būtinos informacijos teikimu, kad ji galėtų veiksmingai dalyvauti procedūrose, visų pirma rengiant patį atnaujinto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projektą. Kalbant apie Sprendimo VII/8f 2 dalies b punkto reikalavimų, susijusių su tuo, kaip Komisija atitinkamai vertina nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, vykdymą, ACCC pripažino, kad padaryta didelė pažanga. Vis dėlto jis laikosi nuomonės, kad Komisija į savo vertinimo kriterijus turėtų aiškiai įtraukti reikalavimą, kad visuomenė dalyvautų „kol visos pasirinkimo galimybės yra atviros“. Dėl būsimos Valdymo reglamento peržiūros atsiranda galimybė tęsti darbą, susijusį su likusiais ACCC išvadų elementais.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, būsimoje aštuntojoje šalių susitikimo sesijoje **ES turėtų patvirtinti Sprendimo VIII/8e, kuriame bus numatyti tolesni veiksmai, susiję su ACCC/C/2010/54, projektą**, laikydamasi šio Tarybos sprendimo nuostatų. ES turėtų užtikrinti, kad šalių susitikime būtų pripažinta „didelė pažanga užtikrinant Konvencijos 6 straipsnio 4 dalyje ir 7 straipsnyje pateiktų išvadų įgyvendinimą“.

3.2.2. Pranešimas ACCC/C/2013/96

2013 m. spalio 28 d. Europos kovos su vėjo elektrinių parkais platforma pateikė ACCC pranešimą ACCC/C/2013/96[19], kuriame teigiama, kad ES nesilaikė savo įsipareigojimų pagal Konvencijos 3 straipsnio 2 dalį, 4 ir 7 straipsnius, susijusių su 2013 m. spalio 14 d. Europos Komisijos priimtu 248 bendro intereso projektų (BIP)[20] sąrašu.

2020 m. lapkričio 9 d. išvadose[21] ACCC rekomendavo ES *„imtis būtinų teisėkūros, reguliavimo ar kitų priemonių ir sudaryti praktinius susitarimus siekiant užtikrinti, kad visuomenės dalyvavimo procedūrose, patenkančiose į Konvencijos 7 straipsnio taikymo sritį, vykdomose pagal TEN-E reglamentą arba bet kurį kitą jį pakeičiantį teisės aktą: a) pagrindiniai konsultacijų dokumentai, įskaitant pranešimą visuomenei, būtų pateikiami visuomenei visomis atitinkamos šalies oficialiosiomis kalbomis; b) priimant sprendimus būtų skaidriai ir atsekamai atsižvelgiama į visuomenės dalyvavimo rezultatus.“*

2021 m. septintojoje šalių susitikimo sesijoje priimtas Sprendimas VII/8f, kuriuo patvirtinamos Komiteto išvados dėl pranešimo ACCC/C/2013/96 dėl ES įsipareigojimų pagal Konvenciją vykdymo ir prašoma, kad ES pateiktų veiksmų planą ir paskesnes pažangos ataskaitas dėl rekomendacijų įgyvendinimo.

---

16 Sprendimas VII/8f dėl Europos Sąjungos | UNECE.

17 Galutinė ES pažangos ataskaita, frPartyVII.8f_01.10.2024_report.pdf.

18 Gairės valstybėms narėms dėl atnaujintų 2021–2030 m. nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų - Europos Komisija.

19 ACCC/C/2013/96 Europos Sąjunga | UNECE.

20 OL L 115, 2013 4 25, p. 39, nebegalioja.

21 ACCC išvados ir rekomendacijos dėl pranešimo ACCC/C/2013/96 dėl Europos Sąjungos įsipareigojimų vykdymo, ECE/MP.PP/C.1/2021/3.

Nuo tada Komisija ėmėsi kelių veiksmų, siekdama suteikti papildomų dalyvavimo galimybių, pavyzdžiui:

(1) rengti viešas konsultacijas dėl metodikos, naudotinos vertinant bendro ir abipusio intereso projektus[22];

(2) rengti mišrius posėdžius, kuriuose gali dalyvauti visuomenė atrankos proceso metu;

(3) pristatyti viešų konsultacijų dėl galimų projektų rezultatus regioninėms grupėms;

(4) viešai skelbti posėdžius, kuriuose regioninėms grupėms pristatomi viešų konsultacijų dėl galimų projektų rezultatai, ir jų įrašus.

2024 m. spalio 1 d. savo galutinėje pažangos ataskaitoje ES pranešė apie šalių susitikimo rekomendacijų, susijusių su pranešimu ACCC/C/2013/96, įgyvendinimą. Vis dėlto savo ataskaitos dėl ES padarytos pažangos projekte ACCC padarė išvadą, kad ES dar nevisiškai įvykdė Sprendimo VII/8f reikalavimus.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, būsimoje aštuntojoje šalių susitikimo sesijoje **ES turėtų** pakartoti suprantanti, kad TEN-E procese numatytos papildomos dalyvavimo galimybės yra praktiniai susitarimai, kuriais užtikrinama, kad priimant sprendimus pagal peržiūrėtą TEN-E reglamentą būtų skaidriai ir atsekamai atsižvelgiama į visuomenės dalyvavimo pagal Sprendimą VII/8f rezultatus. Be to, ES turėtų pakartoti, kad pagrindiniai konsultacijų dokumentai, įskaitant pranešimą visuomenei, pateikiami visuomenei visomis atitinkamų šalių oficialiosiomis kalbomis, nes TEN-E reglamente reikalaujama, kad visi viešų konsultacijų dokumentai, procedūrų vadovai ir paraiškos bei techniniai dokumentai, pateikti projektų vykdytojų saityno svetainėse, būtų išversti į visas susijusių valstybių narių kalbas. Vis dėlto ES turėtų patvirtinti **Sprendimo VIII/8e projektą, kuriame būtų numatyti tolesni veiksmai, susiję su ACCC/C/2013/96** dėl likusių aspektų, atsižvelgiant į Tarybos sprendimo projektą, su sąlyga, kad šalių susitikime bus pripažinti patobulinimai, kuriuos ES padarė siekdama įvykdyti Sprendimo VII/8f 8 dalies a ir b punktų reikalavimus ir laikytis Konvencijos 3 straipsnio 2 dalies, 4 ir 7 straipsnių. Konkrečiai:

– atvirų posėdžių, kuriuose BIP atrankos procese gali dalyvauti suinteresuotųjų visuomenės šalių atstovai, organizavimas pagal 8 dalies a punktą;

– projektų saityno svetainių centralizavimas naudojantis skaidrumo platforma ir jos nuoroda į projektų svetaines, kuriose galima rasti išverstą dokumentų versiją pagal 8 dalies b punktą.

3.2.3. Pranešimas ACCC/C/2014/121

2014 m. gruodžio 12 d. NVO, Tarptautinis teisės ir aplinkos institutas, pateikė pranešimą ACCC/C/2014/121[23], kuriame teigiama, kad ES nesilaiko Konvencijos nuostatų dėl visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus. Visų pirma jis teigė, kad Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyva[24] neatitiko Konvencijos 6 straipsnio 1 dalies a ir 10 punktuose nustatytų visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus reikalavimų tais atvejais, kai persvarstomas arba atnaujinamas pagal tą direktyvą išduotas leidimas.

---

22 Konsultacijos dėl galimų bendro intereso projektų ir abipusio intereso projektų sąrašo visose infrastruktūros kategorijose pagal Reglamentą (ES) 2022/869 – Europos Komisija.

23 ACCC/C/2014/121 Europos Sąjunga | UNECE.

24 OL L 334, 2010 12 17, p. 17.

2020 m. rugsėjo 14 d. išvadose[25] ACCC rekomendavo, kad ES „*nustatytų teisiškai privalomą sistemą, kuria būtų užtikrinta, kad tais atvejais, kai atitinkamos šalies valstybės narės valdžios institucija persvarsto arba atnaujina leidimų sąlygas pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais įgyvendinami Pramoninių išmetamų teršalų direktyvos 21 straipsnio 3, 4 ir 5 dalies b ir c punktai arba atitinkamos bet kurio tą direktyvą pakeičiančio teisės akto nuostatos, 6 straipsnio 2 dalies 9 punkto nuostatos bus taikomos mutatis mutandis ir, kai tinkama, atsižvelgiant į Konvencijos tikslus*“.

2021 m. septintojoje šalių susitikimo sesijoje priimtas Sprendimas VII/8f, kuriuo patvirtinamos Komiteto išvados dėl pranešimo ACCC/C/2014/121 dėl ES įsipareigojimų pagal Konvenciją vykdymo ir prašoma, kad ES pateiktų veiksmų planą ir paskesnes pažangos ataskaitas dėl rekomendacijų įgyvendinimo.

2024 m. spalio 1 d. savo galutinėje pažangos ataskaitoje ES pranešė apie šalių susitikimo rekomendacijų, susijusių su pranešimu ACCC/C/2014/121, įgyvendinimą. Savo ataskaitos dėl šalių susitikimo Sprendimo VII/8f dėl ES įsipareigojimų vykdymo projekte ACCC padarė išvadą, kad iš dalies pakeisdama Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą, ES šiuo metu yra įvykdžiusi reikalavimus, susijusius su pranešimu ACCC/C/2014/121.

Atsižvelgiant į kas išdėstyta pirmiau, būsimoje aštuntojoje šalių susitikimo sesijoje **ES turėtų patvirtinti Sprendimo VIII/8e, kuriame bus numatyti tolesni veiksmai, susiję su ACCC/C/2014/121, projektą ir pritarti ACCC ataskaitos projektui**, laikydamasi šio Tarybos sprendimo nuostatų.

3.3. ACCC išvados

Savo ataskaitų dėl ES pažangos įgyvendinant šalių susitikimo Prašymą ACCC/M/2021/4 dėl Europos Sąjungos įsipareigojimų vykdymo ir Sprendimo VII/8f projektuose ACCC:

(1) daro išvadą, kad iš dalies pakeisdama Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą, ES įvykdė reikalavimus, susijusius su pranešimu ACCC/C/2014/121;

(2) daro išvadą, kad ES įvykdė reikalavimus, susijusius su pranešimu ACCC/C/2015/128, nustatydama prašymų dėl peržiūros vidaus tvarka mechanizmą, panašų į numatytąjį Orhuso reglamente, tačiau pritaikytą prie valstybės pagalbos sistemos ypatumų;

(3) palankiai vertina iki šiol padarytą didelę pažangą, tačiau mano, kad ES dar neįvykdė tam tikrų reikalavimų, susijusių su pirminiais pranešimais dėl ACCC/C/2010/54, ir rekomenduoja šalių susitikime dar kartą patvirtinti Sprendimą VII/8f;

(4) palankiai vertina iki šiol padarytą didelę pažangą, tačiau mano, kad ES dar neįvykdė tam tikrų reikalavimų, susijusių su pirminiais pranešimais dėl ACCC/C/2013/96 ir rekomenduoja šalių susitikime dar kartą patvirtinti Sprendimą VII/8f.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, laikydamasi nuoseklios praktikos, susijusios su šiais pranešimais, Komisija rekomenduoja ES:

– patvirtinti Sprendimo VIII/8e projektą;

– pritarti ACCC ataskaitų projektams dėl išvadų, kad ES įvykdė reikalavimus, susijusius su pranešimais ACCC/C/2015/128 ir ACCC/C/2014/121;

[25] Išvados ir rekomendacijos dėl pranešimo ACCC/C/2014/121 dėl Europos Sąjungos įsipareigojimų vykdymo, ECE/MP.PP/C.1/2020/8.

– pritarti pripažįstamai ES pažangai, susijusiai su pranešimais ACCC/C/2010/54 ir ACCC/C/2013/96, ir įsipareigoti dėti pastangas, kad būtų imtasi spręsti likusius tuose pranešimuose iškeltus klausimus;

– parengti pareiškimą, kuriame pabrėžiama padaryta pažanga ir sunkumai sprendžiant likusius klausimus, susijusius su pranešimu ACCC/C/2013/96.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

SESV 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“[26].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Šalių susitikimas yra įsteigtas susitarimu, būtent UNECE.

Aktas, kuris turi būti priimtas šalių susitikime, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas pagal tarptautinę teisę bus privalomas remiantis Orhuso konvencijos 15 straipsniu ir Sprendimo I/7 dėl atitikties peržiūros nuostatomis, visų pirma jo 37 taisykle[27].

Numatomu aktu Konvencijos institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio ES vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su aplinkos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra 192 straipsnio 1 dalis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 192 straipsnio 1 dalis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

---

[26] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija / Taryba,* C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

[27] Cituojama pirmiau.

2025/0316 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi aštuntojoje Orhuso konvencijos šalių susitikimo sesijoje, dėl pranešimų ACCC/C/2015/128 dėl teisės kreiptis į teismą dėl sprendimų dėl valstybės pagalbos, ACCC/C/2013/96 dėl bendro intereso projektų, ACCC/C/2014/121 dėl Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos ir ACCC/C/2010/54 dėl nacionalinių energetikos veiksmų planų

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2005 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimu 2005/370/EB[28] Europos bendrijos vardu patvirtinta Orhuso konvencija dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (toliau – Orhuso konvencija)[29];

(2) pagal Orhuso konvencijos 15 straipsnį įsteigtas Atitikties Orhuso konvencijai komitetas (toliau – Atitikties komitetas). Atitikties komitetas yra kompetentingas peržiūrėti, kaip Orhuso konvencijos šalys vykdo savo įsipareigojimus pagal tą Konvenciją;

(3) 2025 m. lapkričio 17–19 d. aštuntojoje šalių susitikimo sesijoje turi būti priimtas Sprendimas VIII/8e dėl ES įsipareigojimų pagal Konvenciją vykdymo, įskaitant išvadas, susijusias su pranešimu ACCC/C/2015/128 dėl teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, susijusiais su galutiniais sprendimais dėl valstybės pagalbos, ir rekomendacijas Sprendime VII/8f dėl nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų, bendro intereso projektų ir Pramoninių išmetamų teršalų direktyvos. Išvadas priėmus šalių susitikime jos įgytų oficialaus Orhuso konvencijos aiškinimo statusą ir būtų privalomos Konvencijos šalims ir Orhuso konvencijos organams;

(4) taigi numatomas šalių susitikimo sprendimas turi teisinę galią;

(5) būtina nustatyti poziciją, kurios ES vardu turi būti laikomasi aštuntojoje šalių susitikimo sesijoje,

---

[28] 2005 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimas 2005/370/EB dėl Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 124, 2005 5 17, p. 1).

[29] OL L 124, 2005 5 17, p. 4.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios ES vardu turi būti laikomasi aštuntojoje šalių susitikimo sesijoje, dėl ES įsipareigojimų pagal Orhuso konvenciją, susijusių su teise kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais dėl galutinių sprendimų dėl valstybės pagalbos, vykdymo, kaip nurodyta pranešime ACCC/C/2015/128, yra patvirtinti Sprendimo VIII/8e projektą, taip pat pritarti ACCC pateiktai ataskaitai dėl šalių susitikimo prašymo ACCC/M/2021/4 dėl Europos Sąjungos įsipareigojimų vykdymo.

2 straipsnis

Pozicija, kurios ES vardu turi būti laikomasi aštuntojoje šalių susitikimo sesijoje, dėl ES įsipareigojimų pagal Orhuso konvenciją, susijusių su nacionaliniais energetikos ir klimato srities veiksmų planais, bendro intereso projektais (BIP) ir Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyva, vykdymo, kaip nurodyta pranešimuose ACCC/C/2010/54, ACCC/C/2013/96 ir ACCC/C/2014/121 bei Sprendime VII/8f, yra patvirtinti Sprendimo VIII/8e projektą, jei tame sprendime atsižvelgiama į šiuos punktus:

– kalbant apie nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, sprendime pripažįstama ir palankiai vertinama tai, kad ES padarė didelę pažangą siekdama užtikrinti, kad būtų įgyvendinamos Atitikties komiteto išvados ir rekomendacijos dėl pranešimo ACCC/C/2010/54, susijusio su Konvencijos 6 straipsnio 4 dalimi ir 7 straipsniu, ir kad ES įgyvendino dalį tų išvadų, kiek tai susiję su *instrukcijų* priėmimu Sprendimo VII/8f 2 dalies a punkto tikslais;

– kiek tai susiję su BIP, sprendime pripažįstami ES praktiniais susitarimais padaryti patobulinimai siekiant įvykdyti Sprendimo VII/8f 8 dalies a ir b punktų reikalavimus ir laikytis Konvencijos 3 straipsnio 2 dalies, 4 ir 7 straipsnių.

3 straipsnis

Dėl nedidelių 1 ir 2 straipsniuose nurodytų pozicijų techninių pakeitimų ES atstovai, pasikonsultavę su valstybėmis narėmis, gali susitarti vietoje be papildomo Tarybos sprendimo.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė